

DÍKŮVZDÁNÍ NEBO SAMOZŘEJMOST?!

Jako každý rok, tak i letos se praktikující křesťané chystají oslavit konec sklizně poděkováním za celoroční úrodu. A mě při té příležitosti napadá, jestli úrodu (resp. cokoli dalšího) ještě dokážeme skutečně brát jako Boží dar, nebo jestli ji už spíše nepovažujeme za samozřejmost a necítíme se ukřivdění, když se nedostaví v míře, jakou považujeme za zaslouženou. V podniku, kde pracuji, máme také závodní jídelnu. Občas, sice zřídka, ale přeci jen, se stane, že je "vyjedeno". Tedy ne úplně. Ale najednou jaksi není mnohonásobný přebytek možností, který jsme si zvykli považovat za standard. V evangelickém sboru, kam jsem dříve chodil, jsem nezažil větší rozhořčení, než když se místní Penny na týden zavřel kvůli rekonstrukci. A lidé se nedovolili! Ne že by hned přes ulici nebylo několik jiných obchodů, že. A tak se sám sebe ptám, kam se poděla víra, že vše, co máme, dostáváme z Božích rukou nikoliv jako zaslouženou mzdu, ale jako ničím nezasloužený ani nezasloužitelný, a tudíž také nenárokovatelný dar. Víra, že Dárce nám vždy a všude dává vše, co opravdu potřebujeme. Víra, že to jediné, co opravdu potřebujeme, je obrátit se k Bohu.

-mjt-

PEČOVATELKA V ZÁCVIKU

„Sestřičko, já s váma nepudu, já tady zůstanu. Mě tady nikdo nemá rád. Copa bych tam dělala, jen si to užijte beze mě, já už sem stará bába. Na mně už nezáleží. Kampa bych chodila. Vy ste taková hodná, vy na nás nikdy nekřičíte. Nechte mi tady.“

Chce se mi odpovědět: „Ale mně na Vás záleží, mám Vás ráda, paní S. Vždyť na Vás tady nikdy nikdo nekřičel“. Odpověď polykám. Sice je velkou měrou pravdivá, ale vyřčením, by se stala nadbytečnou. Ostatně radostná živost v očích mluvčí mě přesvědčuje, že je to spíše výzva pro mě, než výpověď o pocitech vlastní zbytečnosti.

Novopečená pečovatelka se musí před očima zkušených, zručných kolegů potýkat s celou řadou praktických záležitostí, ke kterým jí chybí dovednosti. Přebalovat, mýt, polohovat, pomáhat se stravou, orientací, promazávat a mnoho dalšího. Obstát před kolegy. Být dostatečně rychlá. Zorganizovat si všechny úkony co nejracionálněji (úspora času, fyzické námahy, nepohodlí „klientů“). Nejdůležitější úkol ale možná je (pro všechny zúčastněné) podržet smysl našeho společného bytí ohraničené-

ho dvanáctihodinovou směnou. Smysl, který je, i když ho občas ztrácíme ze zřetele. Jaký má smysl život člověka, který neví kde je, kdo je, který ztrácí kontrolu nad základními tělesnými funkcemi? Život člověka, který jen leží, nemluví a druzí s ním manipulují? Za sebe říkám: pro mě má velký smysl. Protože odhaluje smysl. Všechno nadbytečné mizí. Hry. Ambice. Falešné naděje. „Hmatatelně“ zůstává už jen to nejpodstatnější – láska. Bez ní to totiž opravdu zcela ztrácí smysl pro obě strany. Jedna strana je bezmocná a někdy trpící a druhá je otrávená z náročné, stereotypní práce. A proč tohle Pán Bůh dopouští, abychom takhle (někdy) končili? To už říkám jen šeptem, protože odpověď je jen částečná, moje a vztahuje se k téhle přítomné chvíli. Možná je to příležitost pro mě a ty, o které pečuji, „sáhnout“ si na tento smysl. Jedinečná příležitost od Něj. Možná si nás tak podivuhodným způsobem připravuje pro svou náruč.

Sjíždíme velkým výtahem. Z útrob výtahu se ozývají varovné zvuky. Je nás sedm. Asi já jediná vím, do jakého poschodí jedeme a co tam chceme dělat. Zbytečně říkám: „To jsou teda pěkné zvuky, až se výtah rozbije a my tady zůstaneme, co s náma bude?“ „Co by bylo, Pán Bůh je přece všude.“ Rýmovaná odpověď jedné „spolucestující“, doprovobená veselým gestem, mě přivádí v údiv.

-simhaha-

„Nesud'te, abyste nebyli souzeni. Neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni, a jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám.“ (Mt 7,1-2)

ZAMYŠLENÍ

Reformátorka vnitřního života

Na sklonku 60. let minulého století proběhl pod heslem „socialismus s lidskou tváří“ pokus reformovat tehdejší naše státní zřízení. Neúspěšně. Právem však můžeme hovořit o křesťanství jako „náboženství s lidskou tváří“. Nejde v něm přece o souhrn idejí či pravidel, ale o živý příběh, který začal v Ježíši z Nazareta a uskutečňuje se stále znovu v příbězích nových a nových lidí. Vědomí „společenství svatých“ přes hranice času a smrti (a pochopitelně i konfesí) patří ke křesťanské víře od nepaměti, byť v různých tradicích nabývá odlišných podob.

Připomínání si výrazných svědků víry má velký význam. Vytrhuje nás totiž z našeho „středostavovského“ chápání křesťanství, v němž jde hlavně o to prožít slušný a správný život, a staví nám před oči, že víra v Krista může (a má) mít i hero-

ické, provokativní a mimořádné podoby. A že k tomu vzít víru vážně a vydat jedinečné a nějakým způsobem třeba i mimořádné svědectví víry může být povolán každý z nás. A nemusí jít hned o mučednickou smrt...

Když se dívám do kalendáře pro nejbližší dny, padá mi do oka svátek Terezie z Avily, španělské mystičky a řeholnice, zakladatelky řádu bosých karmelitek, slavený 4. října. Její spisy – jako *Život, Hrad v nitru* nebo *Cesta k dokonalosti* – se stávají obzvláště v dnešní duchovně vyprahlé době bestsellery, které se jen obtížně shání na pultech knihkupectví nebo antikvariátů. Terezie byla mladší současnicí Lutherovou. Jejich doba byla čímsi zralá a v osobě každého z nich přinesla své plody. Oba navazovali na tradici středověké mystiky a vnímali potřebu církevní reformy, založené především na určitém zvnitřnění osobního vztahu k Bohu. Oba pochopili, že v duchovním životě nejde o naše „vznelutí“ do výšin k Bohu, ale spíše o to nechat se proniknout a zasáhnout skutečností, že Bůh sestoupil k nám. Hledět na Krista, který se stal z lásky k nám člověkem a byl pro nás ukřižován. Od Terezie se můžeme učit tomu, co je podstatou modlitby, totiž „důvěrný vztah přátelství, v němž člověk důvěrně hovoří s tím, o němž ví, že je jím milován.“

Ačkoli i Luther byl člověkem hluboké modlitby, můžeme si všimnout mezi těmito dvěma velkými současníky také odlišností, daných pochopitelně i jejich pohlavím, postavením v církvi, vzděláním. Z působení německého augustiniánského řeholníka a později reformátora církve zůstal především důraz na proměnu vnějších struktur (kdo Luthera čte?!). Španělská řeholnice a reformátorka karmelitánského řádu se více soustředila na vnitřní reformu, prohloubení duchovního života. Obojí ovšem patří k sobě. Vnější reformy, opravy církevních řádů a silná slova nás samy o sobě ze spirituální neplodnosti našich církví neuzdraví, pokud základem změn nebude autentická a hluboká duchovní zkušenost, modlitba, která musí stát před vnějšími aktivitami a tvořit jejich životodárné podhoubí.

-kš-

Po Bohu žízním, po živém Bohu. Kdy se smím ukázat před Boží tváří? (Žalm 42,3)

TO NEJLEPŠÍ, CO JSEM SE NAUČILA

Zpráva o zkušenosti

Exercicie se vrací k „*exertitiaspiritualia*“, duchovním cvičením Ignáce z Loyoly (1491–1556), zakladatele jezuitského řádu.

Zastav se, kam spěcháš?

Nebe je v tobě

Hledáš-li ho jinde

Míneš ho zas a zas

Angelus Silesius

Moje osobní cesta k exerciciím začala v životní fázi, v níž jsem se cítila prázdná a vyhořelá. Farářská služba a život matky školních dětí mne stály mnoho sil a já jsem začala o svém povolání pochybovat. Přemýšlela jsem o tom, že své povolání opustím a budu hledat práci v jiném oboru. V tomto čase jsem se rozhodla pro duchovní doprovázení. Šest měsíců jsem denně rozjímala doporučené texty, každý měsíc jsem se setkávala se svou průvodkyní a refletovala jsem s ní své vnitřní zkušenosti. Exercicie mi umožnily mnohé v mém životě nově uspořádat, jinak ohodnotit a soustředit se na to podstatné. Načerpala jsem novou sílu a inspiraci pro mou práci. Došlo i na bolestná poznání, která si vyžadovala změnit jednání. Nakonec mne meditace a modlitba vedly do středu mé existence a činily mne pozornou pro Boží přítomnost v mém životě.

Později jsem navštěvovala exerciční týdny v jednom společenství. Vlastní zkušenosti mne motivovaly k získání vzdělání pro doprovázení exercicií. Již brzy jsem začala exercicie nabízet ve svém sboru. I dnes se mne velmi dotýká, jaké to je s druhými spoluprožívat, jakou vnitřní cestu člověk může ujit v šestitýdenním kurzu „*exercicií všedního dne*“. A je působivé, jak se mnozí lidé touto nabídkou nechají oslovit. Můj tehdejší sbor to velmi proměnilo – neboť Tito duchovně proměnění lidé vnášeli svou zkušenost zpět do sboru. Protože jsem však tehdy byla pouze výpomocnou farářkou vedle dvou plnoúvazkových kolegů, vedlo to k vnitřním napětím.

Tím, že jsem začala vnímat a brát vážně můj životní příběh, mou touhu, mé pocity a otázky našla jsem zpět cestu k Bohu, který se mnou kráčet cestou mého života, a místo odchodu z farářské služby jsem se rozhodla ucházet o místo ve velkém sboru na plný úvazek. Také zde zažívám, jak ticho, meditace a ignaciánské exercicie proměňují slavící společenství. Lidé, kteří jdou vnitřní duchovní cestou, spoluutvářejí sbor. Najednou je ve sboru 10, 20, 30 lidí, kteří mají společný základ a společné dobré nasměrování k Bohu. Jednání staršovstva, setkání týmu a pracovních skupin, rozhovory v různých kruzích... všechno začíná dýchat duchem exercicií, nově se začíná řídit ze středu víry a umožňuje nacházet nosná rozhodnutí.

Farářka **Monika Widmer Hodel**, Basilej (Švýcarsko)

POZVÁNKA DO KNIHOVNY

Je Bůh milosrdný?

Snad každý křesťan při čtení Nového zákona uvažuje, kam až sahá Boží milosrdenství. Na jednu stranu většina Ježíšových podobenství a výroků mluví o veliké a jedině Lásece, některé příklady jejího projevu přesahují chápání dnešního člověka (podobnoství o milosrdném otci – L 15,11-24, o spravedlivé odměně – Mt 20,1-9 a mnohá další), současně je těžké srovnat se s nároky, které na nás Ježíš klade (velbloud uchem jehly – L 18,18-25, úzké dveře – L 13,23-27 apod.). Máme spíše v Bohu doufat nebo

se bát, že se nedostaneme do nebeského Království? Jak máme milovat někoho, z koho máme strach? Nebo je to všechno jinak? Proč se v postní době máme „trýznit“, „mučit“ neboli činit pokání? Nebo se snad od nás očekává něco zcela jiného?

Na tyto a mnohé jiné otázky přináší odpovědi P. Ladislav Heryán SDB ve své nové knize „Exotem na této zemi“ aneb „O Božím milosrdenství mezi námi“ (nakladatelství Portál 2016). Jde o soubor povídek, skutečných příběhů, které „Ládys“ sám prožil nebo je prožili jeho „klienti“ - často lidé na okraji společnosti. Každý příběh je proložen odpovídajícím biblickým textem a jeho nečekaným vysvětlením. Zárukou toho, že se čtenář rozhodně nudit nebude, je sama postava autora. P. Ladislav Heryán je známý jako „pastýř undergroundu“ z dob totality, přítel Ivana Martina „Magora“ Jirouse, Pavla Landovského nebo členů Plastic People of the Universe, kněz sloužící mše na Trutnovském rockovém festivalu, nekonformní člověk, při osobním setkání působící velice skromně, vyzařující Pokoj, jaký ve svém každodenním životě potřebujeme. Na druhou stranu je to biblista, dohledávající často význam a smysl textů v původní verzi v řečtině nebo v latinských překladech Nového zákona, vysokoškolský učitel, výborný muzikant, salesián.

Dušan Váňa

A proto neklesáme na mysli. Tělo nám sice chátrá, ale duše se den ze dne zmlazuje, neboť nynější lehké břemeno utrpení zjednává nám nad každou míru věčnou tíhu slávy, protože nám neleží na srdci věci viditelné, ale neviditelné. Věci viditelné přece pomínou, ale neviditelné budou trvat věčně.“ (2 Kor 4,16-18)

POZVÁNKY

Přehled bohoslužeb a dalších setkání v Chrástu a Kralovicích najdete na našich webových stránkách.

V nejbližší době zveme širokou veřejnost na cyklus přednášek **Cesty křesťanské spirituality:**

14. 10. 2016

Daniel Heller

HLEDÁNÍ EVANGELICKÉ SPIRITUALITY

16. 12. 2016

Elva Frouz

„I KDYBY SE KRISTUS TISÍCKRÁT V BETLÉMĚ NARODIL, ALE NE V TOBĚ...“ Ovnitřní modlitbě

Vždy od 19:00 hodin na faře v Chrástu (Železniční 477)

Ekumenické duchovní cvičení pro všední den

Nabídka, vycházející ze stejnojmenného kurzu německé teoložky a duchovní průvodkyně Karin Johnne, je určena všem, kdo chtějí prohloubit svůj duchovní život a jsou ochotni v období několika týdnů věnovat individuálně pravidelný čas rozjímání navržené látky, zpravidla biblického textu. Kurz začne v polovině listopadu 2016 a bude zarámován dvěma společnými setkáními a nabídkou osobního duchovního doprovázení. Bližší informace zašleme zájemcům.

Ke společné cestě vás zvou **Elva Frouz**, *katolický jáhen* (elvaf@volny.cz, 775 196 821) a **Karel Šimr**, *evangelický farář* (simrk@centrum.cz, 739 244 774).

PAMÁTNÝ STROM

Eva Matylda Jiříčková

Rozrostlý do šíře

kmen výše natahují

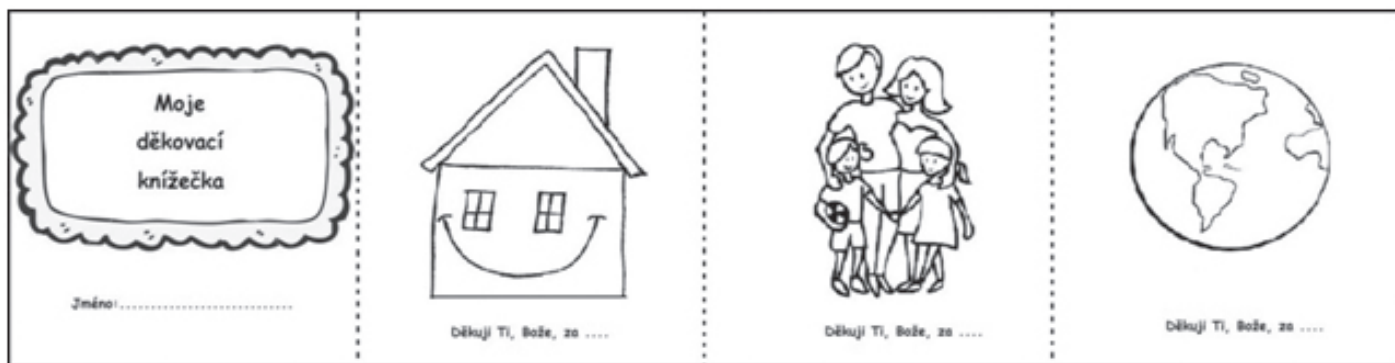
na konci času

dutý uvnitř

hlasu nemaje

naplňují prázdné nitro světlem

UČÍME SE DĚKOVAT

Jednou šel Ježíš cestou do Jeruzaléma. U jedné vesnice uviděl deset velmi nemocných lidí. Oslovili ho: „Ježíši, Místře, smiluj se nad námi! Jsme malomocní ubožáci!“ Ježíš jim pomohl, ale jen jeden z nich Ježíše oslovil: „Jsem uzdravený! Sláva Bohu! Děkuji Ti, Ježíši.“

Každý den můžeme Bohu děkovat za mnoho věcí. Učit děti vděčnosti za tyto dary může i tato malá knížečka. Vystříhnete si pracovní list a složíte jako harmoniku. Obrázky si můžete vybarvit podle vlastní fantazie.

Fotografii s textem z knihy „**Stromy**“ nám věnovala **Eva Matylda Jiříčková**. Před 14 lety nastoupila jako učitelka češtiny na SUPŠ a VOŠ Turnov a často chodila Dolánkami, lesoparkem „Rývovy sady“ do školy. Cestou jí bylo vždy pěkně a všímala si stromů. Protože chtěla ty okamžiky nějak zachytit, začala nosit malý foťák - automat Nikon. Stromy jí inspirovaly k veršům. V roce 2009 uskutečnila první výstavu velkoplošných tisků s názvem Struktury. Texty k jednotlivým fotkám vznikaly lehce, měla v sobě tolik nevyřčeného, přála si sdílet své pocity a názory s jinými lidmi. To se jí splnilo, přátelům se obrázky líbily a ona měla, co dávat. Vydávala kalendáře s náměty stromů. Letos tuto kapitolu tak trochu uzavřela vydáním sbírky Stromy, kde jsou fotografie řazené od předjaří, přes jaro, léto, podzim a zimu a znovu do předjaří. Sama má právě dobu, než vypukne

bláznivě zelené jaro, nejraději. Líbí se jí graficky čisté kmeny v kontrastu s blankytnou oblohou...

„Také světlo se mi zdá téměř stříbrné.“ Ale nebylo by spravedlivé, abych si nevšímalá stromů v jiných „oblecích.“ Tak nakonec vzala foťák a občas vyrazila za krásou na Hrubý Rohozec, Sychrov, do Kacanov a na jiná místa. Teď mívá foťák s sebou na cestách téměř pokaždé. „Příroda mě vrací k sobě samé a ke Stvořiteli. Pociťuji velkou radost, vděčnost a lásku a myslím, že moje cesta k Bohu je lemována Stromy.“

PÍSEŇ

Křesťanské společenství v Taizé nelze snadno zařadit do běžných kolonek tradičních evropských církví. Svým vznikem, způsobem vyznávání i vlivem na mnohá společenství současných křesťanů stojí mimo zaběhnuté denominace a svým způsobem je i mostem mezi nimi.

Součástí charakteristického bohoslužebného života společenství v Taizé jsou i zpěvy, které vznikají pro nové a nové potřeby společného slavení křesťanů.

Původní a dnes již po celé Evropě známé kánony a liturgické zpěvy jsou dílem skladatele Jacquese Berthiera. V jeho duchu působí i řada následovníků, kteří přinášejí nové a nové melodie. Jednou z nich je i píseň „Staňte se solí“, která byla vytvořena zcela nově pro shromáždění křesťanů v Praze na přelomu let 2014 a 2015.

Staňte se solí

Hudba: Taizé

Staň-te se so-lí, so-lí
ze-mě, a hle-dej-te po-klad
ví-ry. Buď-te svět-lem, svět-lem
svě-ta, kte-ré do tmy svítí.

(c) Ateliers et Presses de Taizé, 71250 Taizé, France

Poutník. Občasník pro křesťanskou cestu FS ČCE v Chrástu u Plzně a Kralovicích.

Redakce **Matyáš J. Turský** (e-mail: matyas.tursky@evangnet.cz, mobil: 608 833 790)

Karel Šimr a **Dagmar J. Ženíšková**. Sazba, grafika: **Petr Vrobel**.

Tohle číslo vyšlo v září 2016. Ke stažení na: kralovice.evangnet.cz; chrast.evangnet.cz